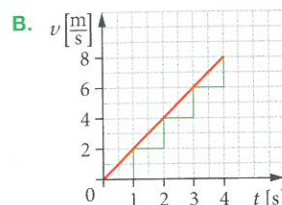
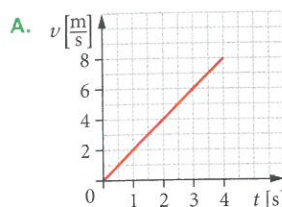

■ Przyspieszenie i ruch jednostajnie zmienny

Zastanówmy się, co oznacza fakt, że wykresem zależności prędkości od czasu jest linia prosta. Dla ułatwienia weźmiemy pod uwagę wykres A zależności $v(t)$ zamieszczony obok, gdyż w odróżnieniu od wyników naszych pomiarów dane liczbowe są w tym przypadku niewielkimi liczbami naturalnymi i łatwiej dostrzec między nimi zależności.

Na rysunku B do wykresu dorysowano „schodki”, które pozwalają dostrzec, że w ciągu 1 s prędkość rosła zawsze o tyle samo, a mianowicie o $2 \frac{\text{m}}{\text{s}}$. Wysokość schodka odpowiada więc przyrostowi prędkości w czasie 1 s. Tę wielkość fizyczną, jak być może pamiętasz ze szkoły podstawowej, nazywamy **przyspieszeniem**.

▲ Wykres zależności prędkości od czasu $v(t)$

Przyspieszenie to wielkość określająca, o ile zmienia się prędkość ciała w jednostce czasu. Jeśli przyspieszenie jest stałe, ruch nazywamy **jednostajnie zmiennym**.

W rozważanym przykładzie w chwili $t = 0$ s prędkość także wynosiła $0 \frac{\text{m}}{\text{s}}$, a więc ciało ruszało ze stanu spoczynku. Jednak z ruchem jednostajnie zmiennym mamy do czynienia zawsze, gdy prędkość zmienia się o tyle samo w każdej sekundzie, także jeśli w chwili $t = 0$ s ciało już się porusza. Z taką sytuacją będziemy mieć do czynienia w przykładach 1. i 2. na s. 51–52.

■ Kiedy zachodzi ruch jednostajnie zmienny

Ruch jednostajnie zmienny jest ważnym przykładem ruchu nie tylko dlatego, że jest stosunkowo łatwy w opisie, ale dlatego, że zachodzi zawsze **pod wpływem stałej siły**.

Gdy siła działająca na ciało jest stała, porusza się ono ze stałym przyspieszeniem.

To stwierdzenie stanowi wstęp do drugiej zasady dynamiki, którą dokładniej omówimy na następnej lekcji.

■ Porównanie dwóch rodzajów ruchu

